

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 1. Utrùm Petrus à Christo primatum in universa Ecclesia acceperit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

sancta, ubique diffusa, & ab Apostolis fundata. Qui veræ Ecclesiæ characteres clare exprimuntur in Scripturis illis, quas recipiunt hæretici, contra quos Patres disputant. Hanc veræ Ecclesiæ discernendæ viam, quam injerunt Patres, nos quoque inimus; & cum eam ingredi nolunt hæretici, se extra veram Ecclesiam vagari, manifestè ostendunt.

Obj. Notæ, quas assignant hæretici, si non separatim, saltem collectim sumptæ, sufficiunt ad ostendendam veram Ecclesiam. *Resp.* neg. Nam notæ illæ collectim sumptæ, faciunt totum partim ignotius ipsa vera Ecclesia, partim veræ Ecclesiæ commune cum aliis sectis. Talem autem collectionem ad ostendendam veram Ecclesiam prorsus ineptam esse nemo non videt.

DISPUTATIO VIII.

De Romano Pontifice, & Conciliis.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum Petrus à Christo primatum in universa Ecclesia acceperit.

NEgat Lutherus, & cum eo negant alii omnes sectarii, qui post eum adversus Ecclesiam insurrexere. Assumunt verò catholici doctores omnes, quibus præeunt Patres omnes tam græci, quam latini. Unde B. Petri primatus negari non potest sine manifesta, & eaque perniciosissima hæresi, quam refutabimus sequentibus paragraphis.

§. I.

Probatur B. Petri primatus ex verbis Christi Matth. cap. 16.

Matth. cap. 16. Christus Petrum divinitatem ejus aperte confessum, sic alloquitur: *Beatus es Simon Bar-jona: quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in celis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.* Atqui Christus his verbis sub metaphora ædificii & fundamenti Petro in præmium confessionis ejus promittit primatum universæ Ecclesiæ: nam quod est fundamentum in ædificio, idest, caput in corpore, pater-familias in domo, rector in civitate, & rex in regno.

Confirm. Ex verbis Christi manifestum est, Ecclesiam incumbere Petro, sicut ædificium incumbit fundamento, seu Petrum prestare Ecclesiæ, quod fundamentum præstat ædificio. Atqui fundamentum regit & sustentat ædificium. Ergo Petrus regit & sustentat Ecclesiam. Sed, hoc est, habere Ecclesiæ primatum. Ergo, &c. Hoc argumentum suggerit Gregorius Magnus epistolarum lib. 4. c. 76. ubi sic ait: *Cunctis Evangelium scientibus liquet, quod voce dominica sancto & omnium Apostolorum Petro principi Apostolo totius Ecclesiæ cura commissæ est: ipsi quippe ... dicitur: Tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.*

Obj. Hoc loco per to petram malè intelligitur Petrus, sed intelligi debet Christus, vel fidei confessio, vel omnis homo fidelis. *Resp.* neg. Nam quod intelligendus sit Petrus, satis superque constat ex Patribus: cum omnes, unico fortasse excepto, Petrum intelligant, pro quo consuli possunt Bellarminus, & Valentinus. Nobis hic sufficit ex latinis Tertull. lib. de præscript. cap. 22. ubi dicit: *Latuit aliquid Petrum, edificande Ecclesiæ petram dictum?* Et ex græcis Gregorius Nazianz. orat. de moderatione in disputatione servanda, ubi hæc habet de Petro: *Vides quemadmodum ex Christi discipulis magnis utique omnibus & excelsis, atque electione dignis, hic Petra vocetur, atque Ecclesiæ fundamenta fidei sua credita habeat.*

Dices 1. Si Christus per petram Petrum intellexif-

set, non dixisset: *Tu es Petrus*, sed, *Tu es petra*. *Resp.* Christum, dixisse, *Tu es petra*, & super hanc petram, &c. Cum enim syriacè loqueretur, dixit, *Tu es cephas*, & super hoc cepha, &c. Cephas autem syriaca lingua significat rupem seu petram durissimam.

At inquit. Si ita est, quare latinus interpres non vertit, *Tu es petra*? *Resp.* Non vertisse, quia non vertit ex syriaco, sed ex græco codice, & græcus codex habet: *ὁ εἰ πέτρος, ὃ ἐστὶν τὰυτη τῇ πέτρᾳ*, &c. Sic autem vertit græcus interpres, quia græca lingua lapis æquè significatur per πέτρος & πέτρα, & interpreti commodius visum est homini nomen masculinum tribuere, & dicere, non *ὁ εἰ πέτρα*, sed *ὁ εἰ πέτρος*, noluit tamen vertere *ὃ ἐστὶν τῇ πέτρᾳ*, sed vertit *ὃ ἐστὶν τῇ πέτρᾳ* ad vitandam ambiguitatem. Hæc autem vox πέτρα, non aliud quàm lapidem durissimum significat; unde ambigua esse non potest.

Dicent. Origen. tract. 1. in Matth. exponens hæc verba, *Super hanc petram*, dicit petram esse eum omnem, qui Christi imitator est: *Nomen*, inquit, *ducunt à petra, quicumque sunt imitatores Christi, qui est petra spiritualis, comitans eos, qui salvi sunt, ut ex ea bibant potum spiritualem.* Superius dixerat: *Petra est quisquis Christi discipulus ... & super talem petram construitur omnis Ecclesiastica doctrina.* In unoquoque enim perfecto ... à Deo edificatur Ecclesia. Quod si super unum illum Petrum tantum existimas edificari totam Ecclesiam, quid diciturus es de Joanne filio tonitru, & Apostolorum unoquoque? R. Origenem hic illud, *Super hanc petram*, non litteraliter, sed allegoricè interpretari de iis, qui discipuli sunt & imitatores Christi, cujus doctrina & gratia in proposito ipsum sequendi, & piè sancteque vivendi confirmantur. At alibi, nempe hom. 5. in Exod. verba illa, *Super hanc petram*, litteraliter interpretans, ea de solo Petro intelligit: sic enim habet: *Vide magno illi Ecclesia fundamento, & petra solidissima, super quam Christus fundavit Ecclesiam, quid dicatur à Domino. Modica*, inquit, *si dei, quare dubitasti?*

Dices. S. Augustinus illud, *Super hanc petram*, censuit potius de Christo, quàm de Petro intelligendum esse, ut patet ex lib. 1. retract. cap. 21. ubi sic loquitur: *In hoc libro (quem contra epistolam Donati scripserat) dixi in quodam loco de Apostola Petro, quod in illo tanquam in petra fundata sit Ecclesia: qui sensus etiam cantatur ore multorum in versibus beatissimi Ambrosii, ubi de Gallo gallinaceo ait: Hoc ipsa petra, Ecclesia canente, culpam diluit. Sed scio me postea sepius sic exposuisse quod à Domino dictum est: Tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, ut super hunc intelligeretur, quem confessus est Petrus, dicens: Tu es Christus, Filius Dei vivi.*

Resp. 1. S. Augustinum primam interpretationem sic anteponebat alteri, ut hanc non contemnat, sed unicuique liberum relinquat alterutram assumere: nam paulò inferius sic prosequitur: *Harum autem duarum sententiarum qua sit probabilior, eligat lector.*

2. S. Augustinum primam interpretationem alteri anteponebat ex ignorantia linguæ syriacæ & græcæ: nam reddens rationem majoris suæ in primam interpretationem propensionis, sic ait ibidem: *Non enim dictum est illi (Apostolo) Tu es petra, sed, Tu es Petrus; petra autem erat Christus, quem confessus Simon, sicut eum tota Ecclesia confitetur, dictus est Petrus.* Nesciebat igitur Christum dixisse, *Tu es cephas*, aut saltem to cephas syriacè rupem seu lapidem significare. Item nesciebat rupem seu lapidem æquè significari per hæc vocabula πέτρος & πέτρα.

3. Nihilominus S. Doctorem agnovisse primatum B. Petri, ut patet v.g. ex lib. 2. de bapt. c. 1. ubi hæc leguntur: *Ecce ubi commemorat Cyprianus ... Apostolum Petrum, in quo primatus Apostolorum tam excellenti gratia præminet, &c.* Et inferius ista: *Quis enim nescit illum Apostolatus (in Petro) principatum concili-*

cuiuslibet episcopatus praeferendum. His adde, quod si nunc viveret S. Doctor, & videret versiculum illum S. Ambrosii, cuius ipse meminit, non ore multorum tantum, sed ore omnium nunc cantari, proculdubio rejecta prima interpretatione, secundam incunctanter amplecteretur.

Dices. Nomine Petri hic intelligendam esse fidem, docent Patres; nam v.g. S. Chrysostomus homil. 55. in Matth. interpretans verba illa, *Et super hanc petram*, subiicit ista: *Idest, fidem atque confessionem.* Resp. Patres, cum docent nomine petrae hic intelligendam esse fidem & confessionem, fidem & confessionem sumunt non absolute, sed relate ad Petrum, cuius fides & confessio hic laudantur à Christo; vel, quod eodem redit, sumunt abstractum pro concreto: unde per inde est ac si dicerent, nomine petrae intelligendum esse, non Petrum precise, sed Petrum recte credentem, & fidem suam recte profitentem; neque Ecclesiam fundatam esse in Petro precise, sed in Petro recte credente, & recte fidem suam profitente; quod verum est, & nos cum Patribus dicimus: Petrus enim eatenus est fundamentum Ecclesiae, quatenus Ecclesiam sustentat; effectus enim fundamenti primarius est aedificium sustentare. Ecclesia autem sustentatur non à Petro precise, sed à Petro recte credente, & fidem suam recte profitente; & Petrus eatenus sustentat Ecclesiam, quatenus fratres suos seu fideles confirmat & continet in vera fide, quod facit recte credendo, & fidem suam recte profitendo.

§. II.

Primatus Petri probatur ex verbis Christi subsequentibus eod. c. 16. Matth.

Post verba §. 1. laudata, sic prosequitur Christus: *Et tibi dabo claves regni caelorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis: & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis.* At nomine clavium intelligitur primatus, seu suprema potestas, ut patet 1. ex verbis subsequentibus. *Quodcumque ligaveris, &c.* 2. Ex Isaia c. 22. ubi futura Eliacim in summum sacerdotium promotio sic exprimitur: *Dabo claves domus David super humerum ejus: & aperiet, & non erit qui claudat: & claudet, & non erit, qui aperiat.* 3. Ex Apocal. c. 3. ubi sic quoque exprimitur suprema Christi potestas: *Hec dicit sanctus & verus, qui habet clavem David, qui aperit, & nemo claudit; claudit, & nemo aperit.* Porro verba Christi ad Petrum directa: *Tibi dabo claves regni caelorum, & Quodcumque ligaveris, &c.* manifestè equivalent istis, *Tibi dabo claves regni caelorum: claudes, & nemo aperiet: aperies, & nemo claudet; & in eo tantum ab illis discrepant, quod clariora sunt, quia in eis non continuatur, sed explicatur metaphorā clavium.*

Obj. 1. Hæc Christi verba: *Tibi dabo claves regni caelorum*, non diriguntur ad personam Petri, sed ad Ecclesiam. R. Hoc esse falsum, ut manifestum est ex contextu. Cum enim dicit Christus: *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, & porte inferi non prevalebunt adversus eam, & tibi dabo claves regni caelorum, &c.* Nonne clarum est, hæc verba, *Tibi dabo claves, &c.* ad eum dirigi ad quem diriguntur illa, *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus.* Manifestè autem diriguntur ad personam Petri. Ergo, &c. Præterea, eidem dictum est: *Tibi dabo claves, &c.* cui paulò inferius dicitur: *Vade post me, satana.* Atqui non Ecclesiae, sed Petro in propria persona dicitur, *Vade, &c.* Ergo non Ecclesiae, sed Petro in propria persona dictum est, *Tibi dabo claves, &c.* Hoc argumentum suggerit S. Augustinus. lib. 2. contra Gaudent. c. 22. ubi ait: *Nunquid melior est Razias quam Petrus Apostolus, qui ubi dixit, Tu es Christus Filius Dei vivi, tam beatus à Domino appellatus est, ut claves regni caelorum accipere mereretur: nec tamen ideo creditur imitandus, ubi mox eodem momento reprehensus auditur: Vade post me satana. Et ante S. Augustinum S. Hilarius tract. in Psal. 131. n. 4. Tanta ei (Christo) reli-*

gio fuit pro humani generis salute patendi, ut Petrum primum Filii Dei confessorem, Ecclesia fundamentum, caelestis regni janitorem, & in terreno iudicio iudicem caeli, Satanae convicii nuncuparet.

Dices. Quando Christus dixit Petro, *Tibi dabo claves regni caelorum*, Petrus representabat Ecclesiam, R. dist. Petrus representabat Ecclesiam, sicut legatus representat principem, cuius nomine, non suo, accipit claves civitatis, & accipiendo nihil sibi acquirit, sed acquirit soli principi, cuius gerit personam, & in cuius ditionem venit civitas, N. Petrus representabat Ecclesiam, ut princeps verbi grat. representat regnum, cui censetur promitti id, quod principi in publicam utilitatem, & regni administris communicandum promittitur, C.

Dices. Atqui tunc Petrum primo modo representasse Ecclesiam, docet S. Augustinus. tract. 50. in Joan. Nam ibi sic loquitur: *Si in Petro non esset Ecclesiae sacramentum, non ei diceret Dominus: Tibi dabo claves regni caelorum. Quaecumque solveris in terra, soluta erunt & in caelo; & quaecumque ligaveris in terra, ligata erunt & in caelo. Si hoc Petro tantum dictum est, non facit hoc Ecclesia. Si autem & in Ecclesia sit... Petrus quando claves accepit, Ecclesiam sanctam significavit.* R. neg. Itaque, juxta S. Doctorem, quando Dominus dixit Petro, *Tibi dabo claves regni caelorum.* Petrus representabat quidem Ecclesiam, at non representabat illam ut Legatus vel Vicarius, sed ut supremus illius pastor, & rector generalis futurus, ut evidenter ostenditur. 1. Ex tract. 124. qui est ultimus in eund. Joan. ubi legitur: *Ecclesie Petrus Apostolus propter Apostolorum sui primatum gerebat figurata generalitate personam.* 2. Ex enarratione 1. in Psal. 108. ubi dicitur: *Cuius (Ecclesiae) ille (Petrus) agnoscitur in figura gestasse personam, propter primatum, quem in discipulos habuit.*

Obj. 2. Christus, per hæc verba, *Tibi dabo claves regni caelorum*, nihil promisit Petro, quod non promiserit cæteris Apostolis. Ergo Christus, per hæc verba, *Tibi dabo, &c.* primatum minime promisit. Neg. ant. Prob. Petrus, nomine omnium Apostolorum dixit, *Tu es Christus Filius Dei vivi.* Ergo nomine omnium Apostolorum audit, *Tibi dabo claves, &c.* Non enim hoc audit, *Tibi dabo, &c.* Nisi quia illud dixit, *Tu es Christus, &c.* Nam Christus nonnisi ad remunerandam divinitatis suae confessionem, claves regni caelorum promisit. Ergo, &c. R. neg. ant. Et dico Petrum Christo Apostolos, quem eum esse dicerent, interroganti, respondisse suo nomine, nec accepta ab aliis respondendi provincia, & cum alii omnes adhuc ignorarent quid esset respondendum, neque ex humana deliberatione, sed ex revelatione & instinctu divino respondisse primum & solum. Petrus igitur in propria persona divinitatem Christi confessus est, & propter suam confessionem meruit à Christo in propria persona audire, *Tibi dabo claves*, atque ita in propria persona accepit promissionem clavium. Potest tamen aliquo sensu dici respondisse nomine omnium, quia caput erat & princeps cæterorum, & cæteri responsioni ejus silentio suo acquieverunt: quod non impedit, quominus in propria persona, primus & solus responderit.

Dices. Quod Christus promittit, Matth. c. 16. per hæc verba, *Tibi dabo claves, &c.* dat, ejusd. Matth. c. 18. per ista alia: *Quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in caelo; & quaecumque solveritis super terram, erunt soluta & in caelo.* Atqui hic non soli Petro, sed omnibus Apostolis Christus dat potestatem ligandi & solvendi. Ergo illic, nempe Matth. c. 16. Christus non soli Petro, sed omnibus Apostolis in communi promittit potestatem illam; adeoque ipsi Petro nihil peculiare promittit. Resp. neg. maj. Nam Matth. c. 18. Christus nihil dat Apostolis, sed solum promittit illis, & eorum successoribus amplissimam ligandi, & solvendi potestatem. Quod autem tunc Christus Apostolis nihil dederit, manifestum est ex eo, quod post verba illa à Christo prolata, Apostoli manserint adhuc diu homines privati, & nullam habuerint eccle-

ecclesiasticam potestatem: non enim facti sunt sacerdotes, nisi in ultima cœna; nec facti sunt pastores & episcopi, nisi post resurrectionem Domini.

§. III.

Primatus Petri probatur ex cap. 21. Joannis.

Joan. cap. 21. legitur: *Dicit Simoni Petro Jesus: Simon Joannis, diligis me plus his? Dicit ei: Etiam, Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. Dicit ei iterum: Simon Joannis, diligis me? At illi: Etiam, Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. Dicit ei tertio: Simon Joannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia dixit ei tertio, Amas me? Et dixit ei: Domine, tu omnia nosti: tu scis quia amo te. Dixit ei: Pasce oves meas. Amen, amen, dico tibi, cum esses junior, cingebas te, &c. Atqui Christus per hæc verba: Pasce agnos meos, pasce oves meas, promittit Petro primatum & jurisdictionem in universam Ecclesiam. Ergo, &c.*

Prob. subs. 1. enim hæc verba: Pasce agnos meos, pasce oves meas, diriguntur ad personam Petri: diriguntur enim ad eum cui dicitur: Amas me? Diligis me plus his? Amen, amen dico tibi, cum esses junior, &c. Ista autem dici soli Petro, luce meridiana clarius est.

At inquit. Petrus ipse epist. 1. c. 5. hortatur consensiores ad pascendum gregem Dei. Ergo non soli Petro, sed omnibus Ecclesiæ praelatis dictum est: Pasce oves meas. Resp. Petrum consensiores hortari, ut pascant gregem Dei non universalem, sed particularem sibi commissum: *Pascite, inquit, qui in vobis est, gregem Dei.* Unde neg. conf.

At inquit iterum. S. Augustinus lib. de agone Christiano cap. 30. dicit expressè illud: *Amas me? Pasce oves meas*, non soli Petro, sed omnibus Ecclesiæ pastoribus dictum esse: *Non sine causa, inquit, inter omnes Apostolos hujus Ecclesiæ catholice personam sustinet Petrus: huic enim Ecclesiæ claves regni celorum date sunt, cum Petro date sunt; & cum ei dicitur, Amas me? Pasce oves meas.* Resp. juxta mentem S. Doctoris, Petrum Ecclesiæ personam sustinuisse, non ut legatum ejus, vel vicarium, sed ut principem illius, & supremum moderatorem, adeoque, juxta S. Doctorem, cum Petro dictum est, *Amas me? Pasce oves meas*, Petrum omnes alios Ecclesiæ pastores representasse, non ut eorum legatum vel vicarium, sed ut Ecclesiæ universæ principem & pastorem supremum, à quo in partem sollicitudinis vocari possent & deberent. Unde juxta S. Augustinum, illud, *Amas me? Pasce oves meas*, primò & principaliter dictum est Petro in propria persona, secundariò verò omnibus aliis Ecclesiæ pastoribus in persona Petri, tanquam principis & pastoris supremi illos representantis, & accipientis pascendi gregis Christi potestatem, non qua solus uti, sed quam aliis communicare posset & deberet.

2. Per to pascere, Christus intellexit præesse & regere. Cum enim Christus ait: *Pasce oves meas*, perinde est ac si diceret: Pastor esto ovium meorum. At pastoris est non solum ovibus pabula præbere, sed etiam eas ducere & reducere, eas rueri, & baculo castigare. Breviter, qui pastorem agit, ovibus præest, easque regit. Unde Evangelista ulus est voce quæ græca lingua significat pascere præsidendo: *ποιμαίνει* *ἀποβάτης*. Hoc igitur verbo, *Pasce*, Christus instituit principatum ecclesiasticum, & confert auctoritatem regendi Ecclesiam, simulque præcipit ei, cui auctoritatem illam confert, ut Ecclesiæ præsit; & quia præesse & subesse correlativa sunt, simul quoque & indivisibiliter præcipit Ecclesiæ, ut sub sit illi, cui præsidendi præceptum imponitur.

Dices. Pascere nihil aliud est, quam cibos ministrare, quod inferioris officium est, non superioris. Ergo Christus per hoc verbum, *Pasce*, nullam auctoritatem tribuit, adeoque per hoc verbum, *Pasce*, principatum ecclesiasticum instituisse, gratis dicitur. R. neg. ant. Itaque pascere, propriè loquendo, non est præcisè cibum ministrare: nam servi dominis suis ci-

Simonnet Theol. Tom. II.

bos ministrant, nec tamen propriè dicuntur pascere dominos suos: sed è contra à dominis suis pasci dicuntur, quia aluntur sumptibus dominorum suorum. Unde pascere, propriè loquendo, est cibum procurare & providere. Providere autem superioris est, non inferioris; adeoque pascere, propriè loquendo, non inferioris, sed superioris officium est.

3. Christus per illud, *oves meas*, significat universam Ecclesiam: cum enim Christus dicit Petro, *Pasce oves meas*, commendat illi oves omnes, ad quas extenditur pronomen *meas*. Extenditur autem ad omnes qui sunt in Ecclesia, nullo excepto: nam nullus omnino est in Ecclesia, qui ovem Christi se esse non gloriatur. Ergo cum Christus dicit Petro, *Pasce oves meas*, commendat illi omnes qui sunt in Ecclesia, nullo excepto. Ergo, quod idem est, commendat illi universam Ecclesiam, adeoque per illud, *oves meas*, universam Ecclesiam intelligit.

Dices. Jure divino jurisdictione ecclesiastica divisa fuit inter Petrum & Paulum, ut patet ex Galat. c. 2. ubi Paulus dicit: *Cum vidissent quod creditum est mihi Evangelium præputii, sicut & Petro circumcissionis, &c.* Ergo falsum est quòd Christus per illud, *Pasce oves meas*, Petro contulerit auctoritatem regendi universam Ecclesiam. Resp. neg. ant. Nam Paulus verbis laudatis nihil aliud significat, quam se principaliter destinatum esse ad prædicandum gentibus: sic Petrus principaliter destinatus erat ad prædicandum Judæis.

Nota. 1. Apostoli omnes omnibus hominibus prædicare jure divino potuerunt. Inter Apostolos tamen distributæ fuerunt provincie, ut sic Evangelium toto Orbe & facilius & celerius prædicaretur. 2. Et ita Paulus sic fuit principaliter destinatus ad prædicandum gentibus, ut etiam Judæis prædicare potuerit, quod re ipsa fecit, imò solebat Judæis prius prædicare, quam gentibus, nec ad gentes se convertere, nisi postquam repulsam passus erat à Judæis. Similiter Petrus ita ad prædicandum Judæis destinatus fuit principaliter, ut potuerit etiam gentibus prædicare, & ad id se destinatum fuisse, expressè dicit Act. c. 15. *Scitis, inquit, quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit, per os meum audire gentes verbum Evangelii, & credere.* Et quòd re ipsa gentilibus & quidem primus prædicaverit, constat ex Act. cap. 10. ubi narratur Cornelii Centurionis ad fidem conversio.

§. IV.

Primatus Petri probatur ex Patribus græcis & latinis.

Primatum universæ Ecclesiæ Petro datum esse, tenent magna inter se consensione Patres tum græci, tum latini. Brevitatis causa hic pro Græcis unus erit Chrysostomus. Hom. 55. ad hæc Christi verba: *Quicumque ligaveris super terram, &c.* sic ait: *Quæ Deus concedere solus potest, peccatorum scilicet remissionem, & ut Ecclesia tot tantisque fluctibus impetu irruentibus immobilis maneat, cujus pastor & caput piscator homo atque ignobilis, terrarum Orbe reluctante, adamantis naturam firmitate superet, hæc, inquam, omnia, quæ solius Dei sunt, se pollicetur (Christus) daturum.* Et pro Latinis unus Augustinus serm. 13. de verbis Domini. *Idem ergo, inquit, Petrus à petra, cognominatus Beatus, Ecclesiæ figuram portans, Apostolatus principatum tenens, continuo post, &c.*

Obj. S. Cyprianus lib. de unitat. Eccles. docet cæteros Apostolos Petro pares fuisse honore & potestate: *Hoc, inquit, erant utique & ceteri Apostoli, quod fuit Petrus, pari consortio præditi & honoris & potestatis.* Ergo juxta S. Cyprianum, Petrus fuit tantum inter Apostolos ut primus inter pares, adeoque non accepit primatum Ecclesiæ cum certa scilicet præeminencia, vi cujus cæteris Apostolis superior extiterit, eique ceteri Apostoli cum membris aliis omnibus Ecclesiæ subiecti fuerint.

Resp. 1. S. Cyprianum agnovisse in Petro primatum, quo superior extitit cæteris Apostolis, eique subiecti fuerunt ceteri Apostoli cum aliis fidelibus omnibus,

Bb

ut pro.

ut probari potest multis ex locis, & hic probatur ex epist. ad Quintum, ubi sic loquitur S. Martyr: *Nec Petrus quem primum Dominus elegit, & super quem edificavit Ecclesiam suam, cum secum Paulus de circumcisione disceptaret, postmodum vindicavit sibi aliquid insolenter, aut arroganter assumpsit, ut diceret se primum tenere, & obtemperari a novellis & posteris sibi potius debere.* Quibus verbis expressè asserit Petrum esse fundamentum Ecclesiae. Petrum autem esse fundamentum Ecclesiae, aliud non est, quam Petrum esse Ecclesiae rectorem, & pastorem supremum. Et idcirco Petrum impensè commendat, quod Paulo ipsum reprehendenti, & verum dicenti, humiliter consenserit; quamvis ipse primum cum tanta super ceteros praeminentia teneret, utpotè Ecclesiae universae pastor & rector supremus; neque illum suum primum obtendens, dixerit ab aliis se non corrigi, sed potius sibi obtemperari debere. Hanc fuisse S. Martyris mentem patet ex S. Augustino lib. 2. de bapt. cap. 1. ubi recitato hoc loco, sic ait: *Ecce ubi commemorat Cyprianus, quod etiam nos in Scripturis sanctis didicimus, Apostolum Petrum, in quo primatus Apostolorum tam excellenti gratia praeminet, aliter, &c.*

Resp. itaque 2. Juxta S. Cyprianum, & alios Patres, ceteros Apostolos honore & potestate pares fuisse Petro in aliquo sensu, sed simul impares & inferiores fuisse. Fuerunt quidem pares honore, quatenus tam immediate à Christo ad apostolorum promoti fuerunt, & ab eo tam immediate missionem suam acceperunt, quam ipse Petrus. Item fuerunt pares potestate, quia eandem ligandi & solvendi potestatem acceperunt, illamque non in una aut altera tantum Orbis parte, sed ubique terrarum cum omnibus aliis ecclesiasticis muniis legitime exercere potuerunt. At simul inferiores fuerunt quantum ad duo. Et 1. quidem, quia Petrus jurisdictionem in universam Ecclesiam accepit, ut ordinariam, & usque ad Mundi consummationem duraturam, adeoque ad omnes ejus successores usque ad finem Mundi transcurram: ceteri verò Apostoli jurisdictionem illam acceperunt tantum ut extraordinariam, & quasi delegatam: unde successores eorum Episcopi non habent eandem jurisdictionis amplitudinem; & jurisdictionem quam habent, exercere non possunt nisi in suis diocesis. 2. Quia Petrus constitutus fuit à Christo, ut post ipsum esset fundamentum & caput Ecclesiae, atque ovilis dominici pastor. Unde sequitur Petrum fuisse fundamentum, caput, & pastorem ceterorum Apostolorum; cum tam fuerint de Ecclesia & de ovibus Christi, quam alii fideles.

§. V.

Solvuntur objectiones reliquae.

Obj. 1. Solus Christus dici potest Petra seu fundamentum Ecclesiae. Ergo, &c. *Probabis aut.* Ex Apostolo 1. Cor. cap. 3. *Fundamentum, inquit, aliud nemo potest ponere, prater id quod positum est, quod est Christus Jesus.* *Resp.* Duplex distinguenda est petra aedificium Ecclesiae sustentans; una scilicet primaria ac principalis, quae nulli alteri innititur, sed se ipsa subsistit, & cui omnia quae ad aedificium Ecclesiae pertinent, innituntur, ab eaque sustentantur; altera verò secundaria, & minus principalis, sed post Christum praecipua, quae se ipsa non subsistit, sed sustentatur à Christo, cui innititur; sic tamen, ut reliqua omnia quae pertinent ad Ecclesiae aedificium, ac proinde & ipsos Apostolos sustentet. Solus Christus dici potest & est petra primo modo, & hoc dicit Apostolus loco laudato; quod non impedit, quominus Petrus dici possit & sit petra secundo modo, juxta promissionem Christi dicentis: *Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.*

Obj. 2. Ceteri Apostoli tam fuerunt fundamenta Ecclesiae, quam Petrus ipse, juxta illud Ephel. cap. 2. *Superaedificati super fundamentum Apostolorum.* *Resp.* Omnes quidem Apostolos fuisse fundamenta secundaria

Ecclesiae, sed non fuisse omnes ex aequo; nam inter fundamenta illa unum fuit praecipuum, & Christo proximum, quod à Christo velut fundamento totius aedificii Ecclesiae primario & principali sustentatur, reliqua omnia ad illud aedificium pertinentia, adeoque cetera illius fundamenta sustentabat. Hoc autem inter fundamenta Ecclesiae secundaria praecipuum & Christo proximum, fuit Petrus, & est in suis successoribus. Unde sicut Christus Ecclesiae fundamentum est modo praestantiori quam Petrus, quia ipsum Petrum sustentat, ipse à nemine sustentatus; ita Petrus fundamentum est Ecclesiae modo praestantiori quam ceteri Apostoli, quia non ceteri Apostoli ipsum sustentant, sed ipse sustentavit ceteros Apostolos. Item sicut Christus solus est in ratione fundamenti Ecclesiae primarii & principalis; ita Petrus solus est in ratione fundamenti secundarii Ecclesiae praecipui, & post Christum primi. Denique sicut Petrus non est Ecclesiae fundamentum nisi cum subordinatione ad Christum; ita nec ceteri Apostoli fuerunt Ecclesiae fundamenta, nisi cum subordinatione ad Petrum: sicut enim Christus est pastor, caput & fundamentum Petri; ita Petrus fuit pastor, caput & fundamentum ceterorum Apostolorum.

Dices. Ceteri Apostoli, tam à Christo immediate acceperunt, & scripto vel viva voce tradiderunt doctrinam, per quam conservatur Ecclesia, quam ipse Petrus. Item ceteri Apostoli tam fuerunt universae Ecclesiae pastores, & tam legitime exercere potuerunt munia omnia apostolica in toto terrarum Orbe, quam ipse Petrus. *R. ad 1.* Ita esse, & in hoc ceteros Apostolos Petro pares fuisse: sed quid inde? *R. ad 2.* Ceteros quidem Apostolos fuisse pastores universae Ecclesiae; sed non fuerunt eodem modo, quo fuit Petrus: Petrus enim fuit primus & ordinarius universae Ecclesiae pastor; ceteri verò Apostoli non fuerunt universae Ecclesiae pastores, nisi ut legati, & cum subordinatione ad Petrum, ut primum & ordinarium universae Ecclesiae pastorem; adeoque ipsorum caput: unde tam illos, quam ceteros fideles, cum auctoritate poterat & debebat regere & docere, juxta illud Christi praeceptum Luc. cap. 22. *Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos;* ubi per *fratres tuos*, ceteros Apostolos Christus potissimum intelligit, ut patet ex contextu.

Obj. 3. Claves regni caelorum non Petro, sed Ecclesiae à Christo datae fuerunt. Nego *Probabis.* Si non Ecclesiae, sed Petro datae fuerunt, moriente Petro perierunt, & sic post Petri mortem non remansit in Ecclesia ligandi & solvendi potestas. *R. neg. sequi.* Itaque moriente Petro non perierunt claves, quas à Christo acceperat, sed remanserunt post ejus mortem, & ad legitimos ejus successores haecenus transierunt, & transibunt usque ad finem Mundi. Claves autem illae ad legitimos Petri successores transeunt, non per novam traditionem, sed vi antiquae institutionis à Christo factae: Christus enim cum dicebat, Matth. cap. 16. *Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam,* & Joan. cap. 21. *Pasce oves meas;* non solum Petrum ipsum, sed etiam omnes legitimos Petri successores alloquebatur: unde non solum ipsi Petro, sed etiam omnibus legitimis successoribus ejus promittebat, Matth. cap. 16. & dabat Joan. cap. 21. primum universae Ecclesiae.

Breviter. Christus promisit & dedit Petro universae Ecclesiae primum, & simul voluit, atque constituit, ut omnes ejus legitimi successores, hoc ipso praecise quod essent legitime electi, eundem illum primum acciperent & haberent. Unde primatus ille, quando sedes vacat, dici debet remanere in manibus Christi, è quibus transit ad Pontificem, hoc ipso quod legitime electus est, non quia eam de novo tradidit Christus, sed quia antiquitus constituit ut transiret; vel, si vis, constituit, ut esset Pontificis legitime electi, hoc ipso quod esset legitime electus. Sed ex data occasione sit adhuc

§. VI.

§. VI.

Primatus Petri in universam Ecclesiam transiit ad ejus successores.

Prob. 1. Ex verbis Christi Matth. cap. 16. *Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prevalebunt adversus eam.* Quibus verbis Christus promittit duo, videlicet Ecclesiam fundatam in Petro, & hanc Ecclesiam, quae fundabitur in Petro, fore perpetuam: illud enim: *Et porta inferi, &c.* De perpetuitate Ecclesiae intellexere unanimiter omnium aetatum orthodoxi. Unde sic argumentor. Christus Matth. cap. 16. promittit Petrum fore fundamentum Ecclesiae, quam promittit fore perpetuam. Ergo promittit Petrum fore fundamentum Ecclesiae perpetuae. Ergo promittit Petrum fore fundamentum perpetuum: nam aedificii perpetui fundamentum perpetuum esse necesse est. Ergo Petrus vi promissionis Christi futurus fuit fundamentum perpetuum Ecclesiae, vel in propria persona, vel in persona successorum suorum. Atqui non potuit esse futurus fundamentum perpetuum Ecclesiae in propria persona; aliquando enim moriturus fuit, adeoque cessaturus ab officio fundamenti. Ergo futurus fuit fundamentum perpetuum Ecclesiae in persona successorum suorum. Ergo vi promissionis Christi, omnes Petri successores sunt fundamentum Ecclesiae. Ergo vi promissionis Christi omnes Petri successores habent primatum Ecclesiae: nam esse Ecclesiae fundamentum, & habere primatum Ecclesiae, sunt unum & idem, ut suo loco ostensum est.

Prob. 2. Ex verbis Christi Joan. cap. 21. *Pasce oves meas*, quibus, ut suo loco probatum est, Christus Petrum constituit supremum in terris pastorem & rectorem Ecclesiae suae. Constituit autem absque ulla temporis limitatione, & ex intentione providendi Ecclesiae suae pro omni tempore, pro quo duratura est. Ergo vi institutionis Christi Petrus est supremus in terris pastor & rector Ecclesiae usque ad finem Mundi; cum Ecclesia perpetua usque ad finem Mundi duratura sit. Atqui Petrus nec est, nec potest esse in propria persona supremus pastor, & rector Ecclesiae usque ad finem Mundi; cum jam à multis saeculis cessaret à munere pastoris & rectoris Ecclesiae. Ergo superest, ut Petrus sit in successoribus suis supremus Pastor, &c. Ergo, quod idem est, vi institutionis Christi, successores Petri sunt supremi in terris pastores & rectores Ecclesiae. Munus igitur supremi pastoris & rectoris Ecclesiae à Christo collatum Petro, non desit eo moriente, sed ad successores ejus haecenus transiit, & transiit usque ad finem.

Prob. 3. Ex traditione, cujus unicum testem brevitaris studio hic proferimus Leonem Magnum serm. 2. in annivers. die Assumpt. &c. ubi sic loquitur: *Soliditas illius fidei, quae in Apostolorum principe est laudata, perpetua est; & sicut permanet, quod in Christo Petrus credidit, ita permanet, quod in Petro Christus instituit. Manet ergo dispositio veritatis, & B. Petrus in accepta fortitudine petre perseverans, suscepta Ecclesiae gubernacula non relinquit.* Tum inferius sic prosequitur: *Celebratur hodierna festivitas, ut in persona humilitatis meae ille intelligatur, ille honoretur, in quo & omnium pastorum sollicitudo cum commendatarum sibi ovium custodia perseverat, & cuius etiam dignitas in indigno herede non deficit.*

ARTICULUS II.

Utrum Episcopus Romanus succedat Petro in primatu universae Ecclesiae.

RESPONSIO.

Succedit. *Prob. 1.* Ex modò probatis. Episcopus aliquis succedit Petro in primatu universae Ecclesiae. Nonnisi Episcopus Romanus. Ergo, &c. *Prob. Simonnet Theol. Tom. II.*

min. Nam Petrus relicta Antiochia, Romae Sedem fixit, universae Ecclesiae primatum retinens; non enim nisi per mortem naturalem cessavit ab officio supremi pastoris. Item sedem, quam Romae fixerat, relicto particulari episcopatu Antiocheno, nunquam aliò ante mortem transtulit, sed particularis Ecclesiae Romanae Episcopus Romae defunctus est. Ergo moriendo eidem cessit locum quoad primatum universae Ecclesiae, cui cessit locum quoad particularem episcopatum Ecclesiae Romanae. Ergo qui succedit Petro in episcopatu particulari Ecclesiae Romanae, succedit ei in primatu universae Ecclesiae. Ergo non alius, quam Episcopus Romanus, &c.

Confirm. Quia si quis episcopus succedit Petro in primatu universae Ecclesiae, alius esse non potest, quam vel Antiochenus, vel Romanus Episcopus: Petrus enim alibi non fuit Episcopus, quam Antiochia & Romae; adeoque nullus alius, praeter Antiochenum & Romanum, Episcopus dici potest in particulari successor Petri. Atqui falsum est quòd Antiochenus Episcopus succedat Petro in primatu universae Ecclesiae: constat enim ex canon. 6. Niceni Concilii, Antiochenum Episcopum nunquam nisi tertium inter Patriarchas obtinuisse locum. Præterea, Petrus Antiochia discedens, ut Romae sedem in perpetuum sgeret, solum particularem episcopatum Antiochenum deseruit, & secum universae Ecclesiae primatum, quem nonnisi moriendo relinquere poterat, detulit: unde fit ut Antiochenus Episcopus non ei possit succedere, nisi in particulari episcopatu Antiochenae Ecclesiae. Ergo, &c.

Prob. 2. Ex Conciliis. 1. Patres Synodi Constantinopolitanae in sua ad Damasum epistola, propria se illius esse membra constituntur: *Quoniam vos, inquit, nos velut membra propria per Deo amatissimi Imperatoris litteras accessivistis.* Hoc autem confitendo, illum ut suum & totius Ecclesiae caput agnoscunt.

2. Patres Synodi Chalcedonenfis in sua pariter epistola ad Leonem sic ajunt: *Quibus (episcopis Chalcedone congregatis) tu quidem, sicut membris caput, praeras in his, qui tuum tenebant ordinem.* Et inferius: *Insuper & contra ipsum (Leonem) cui vinea (hoc est universalis Ecclesiae) custodia à Salvatore commissa est, extendit (Dioscorus) insaniam.*

3. Concilium Lateranense sub Innoc. III. c. 5. hæc habet de Ecclesia Romana: *Disponente Domino super omnes alias ordinario potestatis obtinet principatum, utpote mater universorum Christi fidelium.*

4. Concilium Florentin. in litteris sanctae unionis sic loquitur: *Definimus S. Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem in universum Orbem tenere primatum, & ipsum Pontificem Romanum successorem esse B. Petri principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiae caput, & omnium Christianorum patrem ac doctorem existere, &c.*

5. Cap. 7. sess. 14. Concil. Trid. dicitur: *Unde merito Pontifices maximi pro suprema potestate sibi in universa Ecclesia tradita, causas aliquas criminum graviores suo potuerunt peculiari judicio reservare.*

Prob. 3. Ex facto & sententia Græcorum Patrum. 1. Sanctus Athanasius ab Eusebianis in Tyria Synodo injustè damnatus, vel appellavit Julium Pontificem Romanum, ut volunt multi, vel Julii litteris, ut pro se in judicio ipse responderet, vocatus, ut scribit Theodoretus lib. 2. histor. Ecclesiast. cap. 4. aut etiam antequam à Julio litteras acciperet, sponte Romam venit, ut ibi Julio & ejus Synodo se sisteret, contra Eusebianos, qui eum post Tyriam Synodum apud Julium per litteras & legatos accusarant, causam suam ipse defenderet. Atqui hoc facto ipse Alexandrinæ, hoc est, secundae Sedis Episcopus, Romanum Episcopum ut supremum totius Ecclesiae moderatorem & rectorem agnovit.

2. S. Chrysostomus Patriarcha Constantinopolitanus, à Theophilo Alexandrino Patriarcha in multorum Episcoporum Synodo exauctoratus, Innocentium Pontificem appellavit, ut constet ex ejus ad eundem Innocentium epistola, in qua sic loquitur: *Obsecro ut*